

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Socialvårdsbyrån, S2

Beslutande	Föredragande	Justerat
Minister	Specialsakkunnig	Omedelbart
Annette Holmberg-Jansson	Cindi Portin	

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 75

Kommunernas socialtjänst k.f.:s
anhållan om att åter lyfta frågan
om skyddshemmets kostnadsansvar.

ÅLR 2020/5590

103 S2

Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) har till landskapsregeringen inlämnat förbundsstyrelsens protokoll 8/2020. Av protokollet framgår att KST önskar att åter lyfta frågan om skyddshemmets kostnadsansvar.

I lagförslaget (LF 21/2018–2019) till ny socialvårdslag var landskapsregeringens avsikt att föreslå en ändring av landskapslagen (2015:117) om skyddshem så att kostnadsansvaret för skyddshemsverksamheten skulle överföras på den kommunala socialvården från den tidpunkt då KST-myndigheten inleder sin verksamhet. För att underlätta kommunernas svåra situation som uppstått pga. Corona pandemin, ska avtalet om produktion av skyddshemstjänster, som landskapsregeringen har med Mariehamns stad, förlängas med ett år. Avsikten är att kostnadsansvaret för skyddshemsverksamheten överförs på den kommunala socialvården, 1.1.2022 istället för det föreslagna 1.1.2021

KST har framfört sitt missnöje med den tilltänkta överföringen av kostnadsansvaret och vill ånyo lyfta frågan om kostnadsansvaret, då våld i nära relationer både ekonomiskt och verksamhetsmässigt bör hanteras som ett hela landskapets övergripande ansvar.

Beslut

Syftet med landskapslagen (2015:117) om skyddshem var att ge en tryggad skyddshemsverksamhet jämlikt för alla i landskapet. Lagen har också möjliggjort att en person kan söka skyddshemstjänster oberoende av sin hemkommun och vid behov anonymt.

I den allmänna motiveringen till landskapslag om skyddshem (LF 28/2014–2015) konstateras att skyddshemmet troligen kommer att ingå i den kommande samordningen av socialvården, men att landskapet med

den då föreslagna lagen föreslås ta över samordningen och finansieringen, för att snabbare garantera skyddshemstjänster jämlikt för alla ålänningar oberoende av hemkommun. Tanken var alltså redan då att invänta KST, i vilket skyddshemstjänsterna skulle ingå. Ansvaret överfördes till landskapsregeringen för att påskynda möjligheten till kostnadsfria skyddshemstjänster för alla invånare. Då ansvaret för skyddshemstjänster överförs till KST försämras inte klienternas ställning och syftet med lagen äventyras inte. Tjänsterna ska för klienterna fortsättningsvis vara kostnadsfria och vid behov kan vården ges anonymt.

Skyddshemmets uppgift är att erbjuda omedelbar krishjälp och skyddat boende dygnet runt och även psykosocialt stöd, rådgivning och vägledning till dem som blivit utsatta för våld eller lever under hot om sådant våld. Den öppenvård som inte hör till det akuta krisskedet på skyddshemmet är redan idag ett kommunalt ansvar och kommunerna är också skyldiga att tillhandahålla och bekosta annan socialvård som man kan vara i behov av med anledning av våld i nära relationer. Där ingår även det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer. Då även kostnadsansvaret och sörjandet av skyddshemsplatser överförs till kommunalt ansvar blir även krisskedet i vården kommunalt ansvar och utgör en del av helheten i vårdkedjan. Det kan ses som en fördel att arbetet gällande våld i nära relationer; förebyggande arbete, krishjälpen och eftervården finns samlad under samma myndighet. Utvecklingen och planeringen samt budgetarbetet underlättas då det centreras till myndigheten som utför det praktiska arbetet.

Landskapsregeringen har det övergripande ansvaret för att leda, utveckla, planera och följa upp socialvården i landskapet.

Landskapsregeringen har fortfarande för avsikt att återföra det ekonomiska ansvaret för skyddshemsverksamheten till den kommunala socialvården 1.1.2022.
